

Inte alls dåligt av Lugn

Inte långt före sin död år 2020 berättade **Kristina Lugn** för **Eva Bonnier** om en pärm som innehöll osorterade dikter och utkast hon skrivit för länge sedan. Det var inte alls dåligt, tyckte Lugn själv och här återfinns titeln på hennes efterlämnade dikter *Inte dåligt alls* som nu givits ut enligt överenskommelse med dottern **Martina Montelius**. De postuma dikterna blir Kristina Lugns åttonde diktsamling och urvalet har gjorts av **Eva Bonnier, Lina Rydén Reynolds och Berit Åberg**.

I samband med bokens utgivning svämmar nu tidningar, radio och television över med inslag om Kristina Lugns författarskap och om hennes person. Många är de som nu slåss om utrymmet att betyga henne sin hängivenhet, beundran och eviga vänskap.

Det känns högtidligt och nästan lite förbjudet att närma sig den här boken. Det är som att smygtitta bakom axeln på Kristina Lugn där hon sitter och arbetar, mitt i skrivprocessen. Många av texterna är försök, utkast och ansatser. En del meningar återkommer flera gånger i olika sammanhang och återfinns senare infogade i färdiga dikter. Hon prövar sig fram och plötsligt finns där både riktigt bra rader och även hela, lysande strofer, somliga på rim.

*... Och när jag sökte byggnadslov
I himmelrikets sovalkov
Fick jag ett mycket sakligt svar:
För dig finns ingen vila kvar.
Det var en ljuvlig arbetsdag
Och i dess skönhet ingick jag.*

Den sista delen av boken benämnd *Småbitar* innehåller en mängd små fragment, korta rader som sparats, kanske för att så småningom ingå i en färdigställd dikt.

Som läsare kan jag inte låta bli att undra vad Kristina Lugn själv skulle tyckt om den här utgivningen? Ville hon blotta sig, visa sig så här naken, bakom ridån av sina berömda one-liners och galghumorn som hon så ofta lindade in sina mest kända dikter i?

Temat i de efterlämnade dikterna bär alla Lugns typiska sigill; döden, ensamheten, den kvävande rädslan och det omätliga behovet av kärlek och gemenskap. Strävan efter en normalitet som samtidigt skaver. Känslan av att inte passa in.

*Jag går i min felknäppta hud
Jag är alltid på gång
Jag sväljer mitt dagliga bröd*

Mycket av det humoristiska, närmast burleska och drastiska i hennes tidigare dikter är bortskalat och i det som lämnats kvar bor det mycket svärta och sorg som berör till eftertanke.

Till en del av dikterna har Kristina Lugn fogat egna handskrivna kommentarer som också återfinns vid sidan om texten där hon bland annat skriver att hon är rädd för att dö för att dödens språk är mer poetiskt än dementas språklöshet och att hon diktade om döden men det hon var rädd för heter Alzheimer. Barnet i henne går heller aldrig över.

*Också de barn som vaknar
Med ett rep om halsen
Första dagen av sommarlovet
Har benen fulla av spring*

Barnets saknad efter en mor är så oändlig och upptar också mycket av de efterlämnade dikterna, *Jag hade en mor, hon var med sorg beväpnad*, liksom att vara en god mormor till sina barnbarn.

Kristina Lugn betraktas och benämns ofta som en av våra mest folkkära poeter. Trots att det är försvinnande få som faktiskt läser poesi har de flesta en bestämd åsikt om Lugn. Hat-kärlek

är nog det mest passande epitetet i sammanhanget. Hon sommarpratade i radion hela nio gånger och tre gånger blev hon anmäld för att hon talade för långsamt, vilket retade många.

Folkkär dramatiker tycker jag stämmer bättre. Med sina pjäser, totalt ett trettiotal, nådde hon ut till en mycket bredare publik och med hjälp av eminenta skådespelare som **Meta Weland** och **Yvonne Lombard** som pricksäkert tolkade hennes texter skördade hon stora framgångar.

Från en ensamstående mor i miljonprogramsområdet, med slumrande litterära ambitioner, till kunglig hovpoet, tonsatt av **Benny Andersson** vid kronprinsessans bröllop är klivet stort.

Kristina Lugn fattas oss, men hennes dikter lever!

*Prata inte om mig ibland
Låt allting handla om mig.
Släpp mig inte ur sikte
När jag är borta.*

Text: Heléne Nellvik

Författarporträtt: Magnus Hallgren

Inte dåligt alls

Kristina Lugn

Albert Bonniers Förlag AB

Kristina Lugn (1948–2020) debuterade 1972 och slog igenom stort 1983 med *Bekantskap önskas med äldre bildad herre*. Denna följdes upp med kända titlar som *Lugn bara Lugn*, *Hundstunden och Hej då, ha det så bra!* Hon är också känd för teaterpubliken med sin dramatik i *Idlaflickorna*, *Tant Blomma*, *Rut och Ragnar* samt *Nattorienterarna* för att nämna några. Under åren 1997 – 2011 ledde hon Teater Brunnsgatan 4. Kristina Lugn var medlem i Svenska Akademien från år 2006 fram till sin bortgång.